

Magyar nyelv és irodalom

Tételcímek a 2025/2026-os őszi középszintű érettségi vizsgára

IRODALOM

I. Életművek a magyar irodalomból

1. A diszharmonikus szerelem toposzai, szimbólumai Ady Endre Léda-verseiben
2. Babits Mihály bölcséleti-filozófiai költészete
3. Arany János lélektani balladái
4. A metaforikus cím, a műfaj és a megszólalás hangnemének kapcsolata Herczeg Ferenc *Fekete szüret a Badacsonyon* című művében
5. Romantikus és realista vonások Jókai Mór *Az arany ember c. regényben*
6. József Attila - az önváddal teli anya-gyermek viszony jelentéskörei
7. Kosztolányi Dezső regényvilága: *Édes Anna*
8. Mikszáth Kálmán novellái – *A jó palócok*
9. Szerepváltozatok és költői program Petőfi Sándor költészetében
10. Vörösmarty Mihály – Az 1850-es évek utáni korszakból: a kozmikus katasztrófa látomása

II. Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig

11. Janus Pannonius epigrammái

III. Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából

12. A haza és a nemzet kérdése Kölcsey Ferenc lírájában
13. Radnóti Miklós eklogái

IV. Metszetek a 20. századi erdélyi, délvidéki, kárpátaljai irodalomból

14. Egy közösség történelmi és kulturális hagyományai Kányádi Sándor költészetében

V. Művek a kortárs magyar irodalomból

15. Egyedi nyelvezet és szerkesztési mód Parti Nagy Lajos *Létbüfé* c. kötetében

VI. Művek a világirodalomból

16. A *Biblia* műfaji sokszínűsége

17. Franz Kafka: *Az átváltozás*

VII. Színház és dráma

18. Madách Imre *Az ember tragédiája* c. művének kérdésfeltevései

19. A komikum megjelenési formái és leleplező hatása Molière *Tartuffe* c. drámájában

VIII. Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom

20. Örkény István és Fábri Zoltán: *Tóték és az Isten hozta, Őrnagy úr* – az adaptáció kérdéskörei

MAGYAR NYELV

I. Kommunikáció

1. A kommunikáció (folyamata, funkciói, formái)
2. Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei
3. A tömegkommunikáció fogalma, eszközei, funkciói, jellemzői

II. A magyar nyelv története

4. A magyar nyelv eredete
5. A nyelvújítás lényege és jelentősége

III. Ember és nyelvhasználata

6. A jel, jelek, jelrendszerek a nyelvi és nem nyelvi közlésben
7. Anyanyelvünk rétegződése – I. A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és a rétegnyelvek

IV. A nyelvi rendszer

8. Hangkapcsolódási szabályosságok típusai
9. Morfémák
10. A mondatrészek fogalma, fajtái, felismerésük mondatban, helyes használatuk a mondatok felépítésében (állítmány, alany, tárgy, határozó, jelző)

V. A szöveg

11. A szöveg (szerkezete, jelentése)
12. A szóbeli és írott szöveg szerepe, eltérő jegyei
13. A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok: különböző típusú önéletrajzok, motivációs levél; különböző témájú hivatalos levelek (pl. panaszos levél, kérvény)

VI. A retorika alapjai

14. A retorika mint a meggyőzés művelete a gondolatközlésben.
15. Érvelés: a kulturált véleménynyilvánítás és a vita gyakorlata

VII. Stílus és jelentés

16. Szóhasználat és stílus: A jellegzetes stílusárnyalatok

17. Stílusesszközök: szóképek: hasonlat, metafora, megszemélyesítés, szinesztézia, metonímia, szinekdoché

18. A szójelentés: egyjelentésű, többjelentésű, homonima, szinonima, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés

19. A publicisztikai stílus főbb jellemzői

VIII. Digitális kommunikáció

20. Az előadás szemléltetésének módjai